

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Delečniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natiane enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 30.

V Mariboru, dne 24. julija 1902.

Tečaj XXXVI.

Stari volilni red ostane.

V petek, dne 22. julija, se je začela deželna zbornica štajerska posvetovati o predlogu novega volilnega reda. Nemške stranke so privlekle vse svoje člane v deželni zbor. Slovenski deželni poslanci so imeli še zadnjo soboto dne 19. julija v Mariboru posvetovanje, ali se naj vkljub temu, da so sklenili abstinenco, udeležijo torkove seje ali ne. Sklenili so, kakor pravijo v izjavi, katero priobčujemo v političnem razgledu dobesedno, da se seje ne udeležijo. In res se je niso udeležili. Vsled tega v torek v deželnem zboru ni nihče naznanjal in zagovarjal želj, ki jih imajo Slovenci glede volilnega reda, kmetске koristi pa so našle svoje zagovornike samo v pičem številu nemških katoliških poslancev.

V svojem listu smo že razpravljali, da bi bil novi volilni red, ako postane postava, v korist samo grajščakom, meščanom in tržanom. Ti bi po novem volilnem redu dobili ravno dovolj novih poslancev, da bi lahko vladali deželo popolnoma po svojih željah, kmetje pa bi morali nositi jarem ter plačevati. Zamolčati pa ne smemo, da je tudi par dobrih določb v predlogu za novi volilni red, n. pr., da se volitve naj v prihodnjic vršijo naravnostno, ne pa še le po volilnih možih; dobra je tudi določba, čeprav je le majhna drobtinica, da se ustanovi nova skupina volilcev, o kateri sme vsak neomadeževan, 24-letni možki voliti.

Katoliški kmetски poslanci so se v deželnem zboru postavili na stališče, da sprej-

mejo vse, kar je dobrega v predlogu, a odklonijo vse, kar je slabega. Glasovali so proti temu, da bi še peščica grajščakov nadalje imela 12 poslancev, a zahtevali so 6 poslancev, pa ne samo za grajščake, ampak za vse veleposestnike, ki plačujejo najmanj 400 kron davka, in sicer od te svote vsaj 200 kron direktnega davka. A propali so, večina je bila za stare predpravice grajščakov. Za grajščake so glasovali tudi očetje in patroni «Štajerca» gospodje Ornik, Lenko, Stallner. Ko bodo prišli iz Gradca pa bodo ti gospodje zopet s sladkimi obrazi hodili po okolih ter vzdihovali: Ljubi kmet! V Gradcu pa se objemajo z grajščaki!

Meščanske nemške stranke so nadalje predlagale, da bi mesto Gradec volilo po novem volilnem redu 2 poslanca več kot doslej, torej 6 poslancev. Katoliški nemški poslanci pa so rekli: Dobro, a tudi poslancev za kmetске občine mora potem več biti. A o tem drugi poslanci niso hoteli nič vedeti. Tudi zgoraj omenjeni trojčki Ornik, Lenko in Stallner so bili proti temu, da bi kmetje dobili več poslancev. Katoliški nemški poslanci so bili užaljeni, da se kmetom ni hotelo dati več poslancev, za to niso hoteli tudi pri povišanju poslancev za mesto Gradec glasovati, odšli so iz dvorane in deželna zbornica je postala — nesklepčana. Predno pa so zapustili dvorano, izjavili so še, da hočejo zopet biti navzoči, ko se bo šlo za direktno, naravnostno volitev in za splošno skupino, samo pri glasovanju za mesta nočejo biti zraven. Toda

liberalno-nacionalni večini ni za te ljudstvo prijazne določbe, ampak samo za več mandатов, in za to so izrekli, da pustijo volilni red pri starem, ako se jim ne da, kar hočejo. Katoliški nemški poslanci pa se jim niso hoteli udati in potemtakem ostane v veljavi stari volilni red.

Politična zborovanja.

Sv. Križ tik Slatine. V soboto 19. t. m. zvečer je pri nas lilo, kakor bi iz skafa vlival. V dolinah je nastala povodenj, da še take nihče ne pomni, in je zlasti po novih vinogradih na tisoče kron napravila škode. Tudi v nedeljo še je deževalo do dveh popoldne. Ko je opoldne prišel državni poslanec dr. Ploj k Sv. Križu in še videl povodenj, mislil je, da na shod niti deset mož ne bo. Ali ko vstopi ob treh v gostilno g. Fr. Ogrizka, bila je natlačeno polna. Zbranih je bilo blizu 200 volilcev iz svetokriske in rogaške nadžupnije, pa tudi od Sv. Florjana in iz Kostrivnice.

Ko predsednik vse prisrčno pozdravi, da besedo dr. Ploju; od vseh strani mu zaorijo krepki živio-klici. Najprej gospod poslanec izrazi svoje obžalovanje radi škode, povzročene po vodi, ter naroči županom, naj takoj vložijo na c. kr. okr. glavarstvo prošnje za nujno državno podporo; on bode vse potrebno storil, da bodo prošnje kmalu in ugodno rešene. Nato je v jedernatih besedah razložil, kaj so slovenski poslanci v poldrugem letu storili v državnem zboru zlasti v korist kmeta.

Listek.

Na cerkvenem shodu.

Prevel Ivan Vuk.

Pijančevanje, oh ta grda pregreha, koliko neprijetnosti je že povzročila. Le pogledjmo človeka, ki se je tako daleč spozabil, da je pil več ko mu je trebalo, kako gre, godrnja, preklinja itd. Drugo jutro pa vstane s pusto glavo in še bolj pusto možnjo.

Da pa bo cenjeni bralec sprevidel, kake neumnosti počinja človek, ako je pijan, mu hočem tukaj v pouk in svarilo narisati pijanca.

Bil je cerkveni shod. Pri «stari pošti» so pili, vriskali in plesali, da je bilo kaj. Tudi Zolničev hlapec Tonč je bil tam in ura v zvoniku je ravno odbila tri, ko se je napotil domov. Pri «stari pošti» še sicer plešejo, ali naš Tonč ima dovolj, ker Neblašnikov hlapec Miha še ga je nekoliko natolkel — radi Južanove Kate sta se sprla — potem se mu pa ni več dopadlo na shodu. Sedaj se pa vrača domov z glavo polno vinskega duha; in ta duh ga je zmiraj zapeljal: «Glej, Tonč», mu je šepetal, «idi nekoliko na stran, pa boš ravno na sredi ceste...» Bumst, zaletel se je Tonč res v ograjo ter padel, da so kar zaškrpale kosti.

Ko se je zopet spravil po koncu, začel si je dobrovoljno žvižgati in plesati — nekako dopadlo se mu je, in na vso grlo se je smejal, dasiravno ni vedel zakaj. Potem pa se je začel meniti: «Glej, to vražje lumpanje me je zopet pripravilo ob lep denar; — prijetno je pa vendarle bilo!... Koliko pa sem zapil?... To se pa ne bo tako lahko seštelo. Predpolnočje je bilo ravno šest litrov; nato sem pa z Južanovo Kato izpil 2 litra toplega.» In zopet je posegel zapeljivi vinski duh vmes, ter šepetal: «Ti Tonč, pa lepa je ta Katica, kaj ne!?» In naš junak je zadovoljno zavriskal in zakrožil:

Ko bi lepa ne bila,
Bi ne hodil za njo;
Bi ji 'figo' pokazal,
In bežal pred njo.

«Kje pa sem ostal z mojim računom», začel je zopet, «a, a, tam, ko sva ga s Kato dva litra toplega spila. — Mh, potem sem naročil zopet jeden liter, pa tega sem skoraj več na glavo Neblašnikovega Miheta razlil, kakor pa sam izpil. No, po tej bitki, dobil sem pa strašno žejo, ter sem kar jeden liter sam izpil. Potem zopet jednega s Kato in jednega ko sem odšel... Teremtete! Koliko pa je tega skupaj?... Ravno ducat — o ti preklicana reč ti, tega pa že skoraj ne mo-

rem verjeti; to je moral nekdo z menoj biti in piti.»

Na vse zadnje je postal naš Tonč zaspán; začel se je hudo opotekati, oči so mu lezle skupaj, noge so pa bile že itak od plesa utrujene. Fant je mēril cesto na dolgo in široko in vinski duh je zopet zašepetal: «Glej, Tonč, ti prideš v jarek, nekoliko bolj na levo se drži, tam je sredina...» Bumst! padel je Tonč v resnici na kup kamenja... ti hudobni vinski duh ti!

Slabo je bilo spati na kamenju; od začetka si je mislil, da je doma v postelji, ali trdo kamenje ga je začelo tiščati, dokler ni zapazil v veliko začudenje, da je na cesti. In zopet je kolovratil dalje; — he, Tonč, kje pa si pustil klobuk!?!... Pa kaj se briga fant za klobuk, niti ne ve, da ga je imel kedaj; še niti ne ve, da ima glavo, to bučo med ramama, ki tako svojevoljno sili k tlom... «Spati, spati!» To je sedaj njegova jedina želja in zdrav kmetски fant spi rad, posebno pa še po shodu.

Na vse zadnje je prišel vendar domov naš Tonč. Pri Zolniču so se spali; v ponedeljek po shodu spijo pri Zolniču ljudje dalje, kakor po navadi; pa Tonču je sedaj to vsejedno, spijo ali ne. Svojo posteljo ima v hlevu; je prav toplo po zimi, po leti pa še bolj, pa kaj to njemu, ali je toplo ali ne,